

DRANKVERPAKKINGEN

*Kraantjeswater, nooit veraf
Doelgroep 12 – 18 jaar*

Op school worden soms heel wat blikjes, plastic flesjes en drankkartons weggegooid. Indien we overschakelen op de goede gewoonte om meer kraantjeswater te drinken, kan de PMD-afvalberg grondig aangepakt worden. Er wordt heel wat moeite gedaan om drinkbaar kraantjeswater tot bij ons thuis en in de school te brengen. Via deze actie wordt dit kraantjeswater meer gewaardeerd en slinkt bovendien de afvalberg.

1. DOCUMENTATIE

Gratis beschikbaar bij Leefmilieu Brussel :

- Brochure "Jonger&Wijzer": een gids over ecoconsumptie voor jongeren van 12 tot 25 jaar, gratis aan te vragen bij Leefmilieu Brussel
- Expo "Het is ons afval", site Turn & Taxis, 15/11/2008-30/04/2009
- Het "Blauw Boek" (www.belgaqua.be)
- Het internet
- Het water contract
- DVD Vivaqua "Water voor het leven"

2. VERLOOP

2.1. LEREN

- Breng met de leerlingen een bezoek aan de gratis tentoonstelling "Het is ons afval" (meer informatie op www.leefmilieubrusseel.be). Op deze tentoonstelling komt u samen met de leerlingen alles te weten over het afval dat gegenereerd wordt in Brussel, en meer bepaald hoe dit afval in eerste instantie vermeden kan worden. Wat is de 'ecologische rugzak' van een product? Wat is de evolutie van het consumptiegedrag en verpakkingen sinds de jaren '60, en nog veel meer!
Het laat de leerlingen even stilstaan bij hun eigen gedrag en gewoontes.
- Leg de focus op één van de grote afvalstromen op school: drankverpakkingen. Dit kan door de leerlingen gedurende een week te laten registreren hoeveel individuele verpakkingen ze weggoien.
- Organiseer een groepsworkshop waarbij de klas in twee groepen verdeeld wordt: de ene groep promoot kraantjeswater, de andere groep is voorstander van flessenwater. Iedere groep gaat op zoek naar argumenten waarom iemand het water dat zij promoten zou moeten kiezen. Gezondheid, het financieel aspect, milieu, mode,... Alle argumenten komen aan bod. Organiseer vervolgens een debat tussen de twee groepen. Mogelijke bronnen: de brochure "Jonger&Wijzer", de site van het Brussels Observatorium voor Duurzame Consumptie www.observ.be/v2/, het "Blauw Boek", DVD Vivaqua "Water voor het leven".

2.2. ZICH ENGAGEREN

- Uit de resultaten van de bevraging/het debat kunnen de leerlingen conclusies trekken en zich voornemen om minder verpakkingsafval te genereren. Dit gebeurt in de eerste plaats door het drinken van kraantjeswater in de klas en op school. Van belang is dat de leerlingen zelf met voorstellen aankomen. Het engagement kan vastgelegd worden in 'persoonlijke watercontractjes' ofwel op klassikale posters.
- Een ander engagement kan erin bestaan dat de leerlingen overschakelen op het gebruik van een drinkbus..

2.3. IETS DOEN

- Om het herontdekken van kraantjeswater op school te bevorderen, gaan de leerlingen op zoek naar geschikte bevoorradingspunten: in de klas, op de speelplaats, in de gangen,... Misschien bestaan er zelfs al waterfonteinnetjes in de school?
- In de refter worden waterkannen voorzien op de tafels. Er kan gedronken worden uit eigen meegebrachte bekertjes, of bekertjes/glazen die voorzien worden door de school.

- In sommige gevallen kan de smaak van het water wat tegenvallen. Hiervoor kunnen oplossingen gevonden worden zoals het aanlengen met diksap (verschillende smaken), het filteren, citroensap toevoegen,...
- Om de actie bekend te maken in de hele school en aan de ouders, kunnen de leerlingen een artikel schrijven in het schoolkrantje met hun ervaringen en de positieve resultaten wat betreft de vermindering van de hoeveelheid afval veroorzaakt door drankverpakkingen. Ook zelfgemaakte posters die op zichtbare plaatsen in de school opgehangen worden zijn hiervoor ideaal. Er kunnen foto's genomen worden van de vuilbakken voor en na.

2.4. EVALUEREN

- Samen met de leerlingen wordt besproken wat de waterervaringen opgeleverd hebben: wordt het wateraanbod in de refter gewaardeerd, is het water lekker, zijn de bevoorradingspunten goed toegankelijk,...? Zal er een vaste 'waterdag' ingevoerd worden ?

Eindtermen: VOET Milieu-educatie

Hoewel voorgestelde activiteiten beantwoorden aan heel wat eindtermen in het SO, worden hier enkel de relevante VOET Milieu-educatie vermeld. Uiteraard kan deze lijst aangevuld worden met eindtermen uit andere domeinen, afhankelijk van de extra accenten die gelegd worden (talen, sociale vaardigheden, plastische opvoeding, PAV,...)

Eerste graad A-stroom

Afval

De leerlingen kunnen

- 10 door een eenvoudig kwalitatief en kwantitatief onderzoek aantonen welke afvalstoffen in de eigen leefomgeving voortgebracht worden.
- 11 illustreren dat zij door het voorkomen van afval en door hergebruik kunnen bijdragen tot de beperking van de afvalproductie en passen dit toe.

Eerste graad B-stroom

Afval

De leerlingen kunnen

- 9 aard en hoeveelheid van afvalstoffen in de eigen leefomgeving beschrijven.
- 10 voorbeelden geven van de manier waarop de eigen leefomgeving door voorkomen van afval en door hergebruik kan bijdragen tot de beperking van de afvalproductie en passen dit toe.

Tweede graad

Milieuzorg

De leerlingen

- 1 kunnen milieu-aspecten op school identificeren en gericht zoeken naar informatie m.b.t. tot omgaan met middelen, grondstoffen en verbruiksgoederen.
- 2 zijn bereid tot een duurzaam gebruik van grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen.
- 3 kunnen aan een milieuzorgsysteem op school meewerken en zoeken hierbij naar acties die bijdragen tot een duurzame oplossing voor een bepaald milieuprobleem.
- 4 kunnen contacten leggen met buitenschoolse milieu-instanties bij het werken aan het milieuzorgsysteem en sensibiliseren de school voor milieusparend gedrag.
- 5 kunnen omgaan met het gegeven dat een duurzame oplossing voor een milieuprobleem afhangt van rationale en niet-rationele factoren en niet altijd beantwoordt aan hun verwachtingen.

Derde graad

Natuur- en milieubeleid

De leerlingen

- 2 kunnen het normverleggend en grensoverschrijdend karakter van milieuvervuiling bij productie en verbruik illustreren.
- 4 hebben bij het kopen van goederen en verbruiken van diensten oog voor nieuwe milieuvriendelijke alternatieven of kleinschalige initiatieven in het kader van een duurzame ontwikkeling.
- 5 zijn bereid actief deel te nemen aan het maatschappelijk debat over natuur- en milieubeleid.
- 6 zijn bereid ethische normen te hanteren ten opzichte van scenario's van bijvoorbeeld economische groei, welvaartsontwikkeling, demografische evolutie en biotechnologische ontwikkeling op mondiaal vlak.

